

Zápisnica zo 60. zasadnutia Výboru pre makroekonomické prognózy

60. zasadnutie Výboru pre makroekonomické prognózy sa konalo dňa 15.6.2022 vo forme duálneho (fyzicky/online) zasadania.

Rokovania sa zúčastnili:

Stáli členovia výboru – Juraj Valachy, Daniel Dujava (IFP MFSR, zastupuje Branislava Žúdel); Ján Beka (NBS); Matej Horňák (Slovenská Sporiteľňa); Boris Fojtík (Tatra Banka), Michal Lehuta (VÚB), Ľubomír Koršňák (UniCredit), Ján Haluška (Infostat), Pavol Kárász (SAV), Lucia Šrámková (RRZ) a zástupcovia so štatútom pozorovateľa (NKÚ, ARDAL).

Program:

- Prezentácia prognózy
 - Diskusia k prognóze a k otvoreným otázkam
 - Záver a zhrnutie
-

Prezentácia prognózy

Riaditeľ IFP Juraj Valachy otvoril 60. zasadnutie Výboru pre makroekonomické prognózovanie a prezentoval aktuálnu makroekonomickú prognózu IFP. Na záver prezentácie vyzval RIFP členov Výboru k vyjadreniu sa k prognóze MF SR a k otázkam na diskusiu:

- Akú časť nárastu cien energií považujete za dočasnú a koľko sa premietne do skutočného rastu regulovaných cien?
- Ako ste zapracovali vo vašej prognóze prílev utečencov z Ukrajiny?
- S akými predpokladmi považujete rozumné uvažovať v prípade fiškálneho balíčka (nábehová krivka krúžkovného, reakcia samospráv na znížené príjmy)

Názory členov výboru:

Infostat

Zástupca Infostatu zdôraznil, že ich aktualizácia prognózy sa týka hlavne roku 2022, kde vidia vývoj HDP, inflácie a trhu práce podobne ako prognóza IFP. Ekonomiku v súčasnosti brzdí hlavne priemyselná produkcia, ktorú trápia chýbajúce vstupy a vysoké ceny energií. V diskusii otvoril otázku deflátorov, kde vidí možné výrazné zmeny v ďalšom období. Taktiež predpokladá vyšší rast nominálnych miezd ako produktivity na celom horizonte prognózy, čo bude pokračovaním trendu od roku 2015. V otázke migrácie vidí potenciál pokračujúceho návratu Slovákov zo zahraničia.

Zástupca Infostatu predbežne hodnotil prognózu ako **realistickú**.

SAV

Zástupca SAV sa k prognóze nevyjadril kvôli technickým problémom pri online pripojení.

NBS

Zástupca NBS zhodnotil, že použité predpoklady prognózy sú v súlade s ich uvažovaním. Ekonomický vývoj v roku 2022 vidia mierne negatívnejšie oproti prognóze IFP hlavne kvôli nižšej reálnej spotrebe domácností. Otvoril otázku čerpania zdrojov z EÚ, kde sa mu zdá predpokladané realizovanie investícií z Plánu obnovy a Štrukturálnych fondov optimistické. Pri trhu práce a zamestnanosti sú mierne pesimistickejší, pričom rozdiely plynú hlavne z predpokladu o nižšej zamestnanosti utečencov v prognóze NBS. Oproti prognóze IFP vidí vyššie rozdiely v deflátoroch a v ďalších rokoch predpokladá silnejší vplyv zapracovanej konsolidácie verejných financií na ekonomiku.

Pri podpore krúžkov vidí výrazné bariéry najmä v menších obciach a plánovaná finančná alokácia sa podľa ich predpokladov vyčerpá len z polovice. Toto opatrenie by malo zvýšiť HDP kumulatívne o 0,5 p. b. a efekt na infláciu nepredpokladajú. V prípade ak by uvažovali aj s kompenzačnými opatreniami, efekt na ekonomiku by bol zanedbateľný.

Pri cenách energií pracujú rovnako ako prognóza IFP len s trhovými informáciami.

Zástupca NBS prognózu predbežne považuje za **mierne optimistickú**.

Tatrabanka

Zástupca Tatrabanky zdôraznil, že pri prognóze eurozóny sú pesimistickejší a predpokladajú predĺženie konfliktu s pretrvávajúcimi obmedzeniami v dodávateľských reťazcoch. Na rok 2022 odhadujú rýchlejšiu rast cien potravín, ktorý sa preleje aj do budúceho roku. V budúcom roku uvažujú silný nárast regulovaných cien plynu, čo sa pretaví do vysokej inflácie. Vysoký rast cien bude obmedzovať reálnu domácu spotrebu v roku 2023. Tento pokles z časti vykompenzujú investície zo zdrojov EÚ. Zdôraznil, že vývoj miezd bude do veľkej miery závisieť od mobilizácie odborov.

Otázku zamestnávania utečencov vo svojej prognóze špecificky neriešili.

Odhadujú, že rodinný balíček neprejde, preto jeho vplyv nekvantifikovali.

Zástupca Tatrabanky predbežne hodnotí prognózu ako **realistickú**.

VÚB

Zástupca VÚB podotkol, že najzásadnejší rozdiel oproti prognóze IFP vidí v deflátoch HDP a zdôraznil potrebu diskusie o metodike odhadov. V budúcom roku vidí prognózu reálneho HDP optimistickú, kvôli dočerpávaniu zdrojov z EÚ, kde predpokladá podobný vývoj ako v 2015.

Ceny plynu sa podľa ich predpokladov pretavia do regulovaných cien v budúcom roku len z polovice, čoho následkom je nižšia inflácia v 2023 oproti prognóze IFP. Je pravdepodobný i pokles cien, avšak v strednodobom horizonte sa pravdepodobne udržia na vyšších úrovniach.

Pri utečencoch, predpokladá efekt v rozmedziach niekoľkých desiatí percentuálneho bodu do rastu zamestnanosti.

Pri rodinnom balíčku predpokladá, že samosprávy budú skôr znižovať výdavky ako zvyšovať príjmy.

Zástupca VÚB predbežne hodnotí prognózu ako **realistickú**.

RRZ

Zástupkyňa RRZ komplexne zhodnotila predloženú prognózu IFP. Pri prognóze exportov je RRZ v zhode s predloženou prognózou, pričom rozdiel nastáva až v 2024, kde sú pesimistickejší ohľadom získavania trhových podielov. Sekvencia ponukových šokov (pandémia, ropný šok, kríza vstupov, vojna) utlmuje rast potenciálu na celom horizonte, čo sa odráža do väčších rozdielov v odhadoch cyklickej pozície oproti prognóze IFP. Predpoklady o čerpaní zdrojov z Plánu obnovy sú v zhode, no pri čerpaní európskych štrukturálnych fondov sú pesimistickejší. Zástupkyňa RRZ zdôraznila výraznejšie rozdiely vo fiškálnych predpokladoch, ktoré sa týkajú spotreby vlády a naturálnych sociálnych transferov, ktoré by mali byť podľa RRZ vyššie. Pri konsolidácii zastávajú názor, že sa budú obmedzovať najmä verejné investície.

Predpoklady regulovaných cien sú v zhode s výnimkou výrazného nárastu cien elektriny v roku 2025, ktorý nepredpokladajú v podobnej miere.

Efekt rodinného balíčka bude mať oproti prognóze IFP vyšší vplyv na spotrebu a HDP ale nižší na infláciu a zamestnanosť. S kompenzačnými opatreniami na úrovni samospráv nepočítali.

Zástupkyňa RRZ zhodnotí prognózu neskôr, po kalkulácii makroekonomických vplyvov na saldo verejných financií.

SLSP

Zástupca SLSP vidí vývoj ekonomiky v roku 2022 podobne ako prognóza IFP. V roku 2023 vidia rozdielne najmä infláciu, kedy nepredpokladajú plné pretavenie burzových cien plynu do regulovaných cien. V budúcom roku predpokladajú uvoľňovanie dodávateľských reťazcov, lepší zahraničný obchod a vyšší rast HDP. Rozdielny vývoj miezd oproti prognóze IFP je daný inými predpokladmi o vývoji regulovaných cien.

Zástupca SLSP vidí konsolidáciu na úrovni samospráv najmä cez škrtenie investičných a prevádzkových výdavkov.

Zástupca SLSP hodnotil prognózu ako **realistickú**.

UniCredit

Zástupca UniCredit zdôraznil výraznejšie rozdiely najmä v inflácii a trhu práce. Vývoj na trhu práce majú vo svojej prognóze konzervatívnejší a pri inflácii v budúcom roku predpokladajú len polovičné pretavenie burzových cien plynu do regulovaných cien. Tieto predpoklady majú dôsledok v nižších makrozákladňach oproti prognóze IFP. V tomto roku prognózujú dvojciferný rast v cenách potravín, ktorý sa prelieva aj do budúceho roka. Mzdy v súkromnom sektore odhadujú konzervatívnejšie, aj keď vidia priestor v budúcom roku na vyšší rast. Kľúčové pre ekonomický vývoj bude zotavenie automobilového sektora, ktorý stále trápia viac ponukové ako dopytové faktory.

V roku 2025 nepredpokladajú vysoký nárast cien elektrickej energie.

Pri otázke utečencov predpokladajú vplyv na ekonomiku najmä cez ich spotrebu, menej cez zamestnanosť.

Rodinný balíček do svojej prognózy zatiaľ nezakomponovali, odhadovaná reakcia samospráv v scenári prognózy IFP sa im zdá byť realistická. Pri krúžkovom odhadujú, že sa plánovaná alokácia nevyčerpá z dôvodu slabšej dostupnosti krúžkov v menších obciach a problémov s dochádzaním.

ČSOB

Zástupca ČSOB sa výboru nezúčastnil.

22. júna Národná rada SR prelomila veto prezidentky Zuzany Čaputovej a schválila tzv. balíček rodinných opatrení. Tieto opatrenia neboli zahrnuté v pôvodnom hlavnom scenári vypracovanom IFP, boli však predmetom

alternatívneho scenára prezentovaného na Výbore. V tejto súvislosti po hlasovaní v NRSR prebehlo per rollam hlasovanie, v ktorom členovia Výboru (NBS, RRZ, Infostat, SAV, Tatrabanka, VÚB, SLSP, UniCredit, nevyjadřila sa ČSOB) schválili preklopenie alternatívneho scenára na hlavný scenár a prognózu hodnotili ako realistickú.